DE JAAR. N°. 635.

1839.

ZATURDAG: 30 NOVEMBER

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 208.
alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te Amsterdam.............................. f 7.—
en Buitensteden franco.................... - 8.—
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.................... f 1.75.
Elken regel meer.......................... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 29 Nov. Wij vernemen, dat de Regering aan het door de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal geuit verlangen, ter vermindering van het cijfer van het tiende hoofdstuk der begrooting van uitgaven, Departement van Oorlog, uitgetrokken op eene somma van f 491,500, niet heeft kunnen voldoen, terwijl zij overigens de hoop koesteren voor het jaar 1841 die som voor eenig verminderd bedrag zullen kunnen voordragen.

ook eene vermindering van de kosten van het 8ste hoofdstuk, departement van de Marine, uitgetrokken voor eene som van f 5.250,000, heeft de Regering, naar men verneemt, voor het jaar 1840 ondoelmatig geacht.

— Men schrijft ons, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, tot plaats-majoor van de 2de klasse aan den Helder, is benoemd, de 2de luitenant H. M. Ter Linden, tot dus verre plaats-majoor van de klasse te Naarden.

— Naar men verneemt, heeft de wel-eerw. en zeer geleerde heer J. C. ...m, theol. doctor en predikant alhier, voor de benoeming als hoogleeraar in de Godgeleerdheid, te Groningen, bedankt.

— De laatste schepen der haringvloot dezer dagen gearriveerd zijnde, kunnen wij thans als de uitkomst dier onderneming opgeven, dat dit jaar alle de schepen behouden zijn teruggekeerd; — dat, blijkens de hieronder gevoegde vergelijking, de visscherij merkelijk minder gunstig is uitgevallen, dan in het vorige jaar; — dat dit verschil echter eenigermate is vergoed geworden door de hoogere prijzen, welke men voor het product heeft kunnen bedingen; — en dat tot die betere prijzen al de aangebragte haring ...lijk, in de eerste hand, is verkocht, terwijl daarvan in de tweede ... zeer weinig is overgebleven.

PLAATSEN.	1838. Schepen.	Reizen.	Lasten.	1839. Schepen.	Reizen.	Lasten
Vlaardingen, c. a.	91	182	2435	91	134	1694½
[illegible]	15	29	363	13	19	255
Enkhuizen en Rijp.	9	17	251	9	18	195
Amsterdam	7	16	211	7	13	198½
Totaal	122	244	3260	120	179	2343

— Men meldt uit Rotterdam, dat er aldaar een plan bestaat, hetwelk door de heeren van Vollenhoven en Blom zou worden tot stand gebragt, tot oprigting van eenen stoom-pelmolen, welke zoude geplaatst worden aan den Oudendijk nabij de Hoflaan, op dezelfde plaats, waar de tegenwoordige molen staat, die dan ook tot dat einde door voornoemde heeren zoude zijn aangekocht.

— Te Rotterdam zal eerlang een nieuw burger-gasthuis gebouwd worden, tot welk einde dezer dagen van stadswege een ruim gebouw en annexe tuin, op een der singels, aangekocht zijn.

— Te Haarlem is dezer dagen overleden, in 81jarigen ouderdom, de wel eerw. heer Matthias van Geuns, Janszoon, lid van Teylers Godgeleerd Genootschap, en rustend Leeraar bij de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente alhier, bij welke hij, na haar 36 jaren lang door zijne Christelijke leer en deugdzamen wandel te hebben mogen stichten, toen zijn ligchaams toestand zulks gebood, een eervol emeritaat verwierf, dat hij nog elf jaren mogt genieten. Behalve zijn' onvergetelijken ijver, bij de oprigting der algemeene doopsgezinde societeit, in een hagchelijk tijdsgewricht, volhardend betoond, behartigde hij onvermoeid ook, zoo lang hij slechts konde, als bestuurder derzelve en als curator harer kweekschole, de belangen van het doopsgezind kerkgenootschap. Gaarne ondersteunde en bevorderde hij ook andere nuttige instellingen; met name was hij een voorstander der maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, van welker Haarlemsche afdeeling hij een werkzaam lid is geweest. De bewijzen daarvan zijn te vinden in het *Weekblad voor den zoogenaamden Gemeenen Man*, vroeger te Groningen uitgegeven, waarin menige bijdrage van zijn vernuft voorkomt, bestaande echter vooral in de voordragten, te dier tijde in het Haarlemsch *Volksonderwijs* door hem gedaan. Voorbeeldeloos wist hij daarin den volkstoon te treffen, door eene ongezochte hem eigenaardige luimigheid, die zijn vriendschappelijk verkeer in vroegere jaren altijd kenmerkte, en die hij nooit, hoe hoog zijn ouderdom klom, geheel verloren heeft. Ook eenige vertalingen, vooral uit het Engelsch, was het Nederlandsch publiek aan zijne vlijt verschuldigd; en is zijne poging mislukt, om door spectatoriale vertoogen vele blijken van eene daarvoor wel versneden oorspronkelijke pen te geven, de geest des tijds verijdelde deze onderneming, waarop soortgelijke ook later schipbreuk leden. (*Kunst- en Letterbode.*)

— In het jaar 1822 had de eerste bijeenkomst van Duitsche Natuuronderzoekers en Geneesheeren plaats, te Leipzig namelijk; hun getal was toen slechts 15. In 1823 te Halle waren er reeds 38; 1824 te Wurzburg 37; 1825 te Frankfort a/M. 88; 1826 te Dresden 115; 1827 te München 156; in 1828 te Berlijn 458, waaronder 195 in Berlijn woonachtig; 1829 te Heidelberg 273; 1830 te Hamburg 412, waaronder 154 Hamburgers en 67 Deenen. In 1831 werd dezelve om de toen te Weenen heerschende cholera niet gehouden, maar in 1832 bedroeg het getal te Weenen 462, waaronder 226, die in Weenen woonden. In 1833 kwamen er in Breslau 273 bijeen; 1834 te Stuttgart 540; 1835 te Bonn 484; 1836 te Jena 370; 1837 te Praag 373, en 1838 te Freiburg 534.

'S GRAVENHAGE 28 Nov. Jhr. mr. J. L. H. A. Gericke, benoemd tot secretaris van ambassade bij de Nederlandsche legatie te Parijs, vertrekt heden nacht derwaarts.

— Men verneemt, dat het Provinciaal Geregtshof van Holland hoegenaamd geene termen heeft gevonden, tot aanvaarding eener procedure tegen den heer commissaris van policie, P. van Ravestein alhier, ter zake van voorgewende mishandeling.

Part. Corresp. LEIDEN 28 Nov. Heden heeft alhier plaats gehad de private promotie van den heer Fredericus Vermooten Weijers, uit Spaarndam, met een specimen literarium, continens: *Diatriben in Lysiae orationem in Nicomachum.*

UTRECHT 28 Nov. Het was den 28 November 1813, dat de kozakken, de voorlijede van het leger van den generaal Bulow, voor de Wittevrouwepoort verschenen, terwijl de Franschen, onder Molitor, des nachts in stilte de stad hadden ontruimd. Het is dus heden de verjaardag van Utrecht's verlossing, een dag, dien zij, welke dien bangen tijd beleefd hebben, gaarne zullen herdenken. Van de publieke gebouwen en van vele particuliere huizen zijn de vlaggen ontrold, en op het St. Jans Kerkhof laat de muzijk der 10de afd. infanterie zich hooren, ter viering van dezen gedenkwaardigen dag.

— Gisteren had alhier het eerste studenten-concert plaats, dat slechts tot eene repetitie bestemd was. Evenwel werd het onverwachts een der fraaiste concerten, die hier immer zijn gegeven, door de bijzondere welwillendheid van den heer Taeglichsbeck, uit Hechingen, die, toevallig in deze stad zijnde, met de uiterste bereidwilligheid aan het verzoek voldeed, om zich op dit concert te doen hooren. De toejuiching, die het klassieke vioolspel van dezen verdienstelijken kunstenaar verwierf, was ongeloofelijk; even als die, welke aan eene nieuwe symphonie van dezen meester te beurt viel. Zóó algemeen was de geestdrift en onbepaalde goedkeuring, dat men, gedurende het concert, den heer Taeglichsbeck het honorair lidmaatschap dezer studenten-vereeniging aanbood, waartoe het voorstel bij acclamatie werd aangenomen. (*Utrechtsche Courant.*)

VLISSINGEN 27 Nov. Naar men verneemt, zoude het alhier aan 's rijks werf in lossing liggende transportschip *de Merwede*, kapitein-luitenant Stort, met den 20 Dec. eerstkomenden zeilvaardig zijn, om victualie te brengen aan Z. M. fregat *de Rijn*, kapitein ter zee Arriens, in de Middellandsche Zee, van waar hetzelve andermaal naar de West-Indiën zal stevenen, om eene lading hout, bestemd voor 's rijks werven, in te nemen.

BELGIE.

GENT 26 Nov. Eergisteren heeft alhier weder eene meeting of bijeenkomst van werklieden plaats gehad, waarbij de befaamde woelgeest Kats zijne gewone predikingen heeft gehouden. Het is daarbij tamelijk rustig toegegaan. Kats heeft in zijne rede beweerd, dat de volksbeweging, die onlangs te Kortrijk bij zulk eene meeting heeft plaats gehad, waarbij hij groot levensgevaar heeft geloopen, door van hooger hand omgekochte lieden is bewerkt. Een zijner medestanders heeft gezegd, dat hij zelf het gepeupel van Kortrijk door twee in blaauwe kielen vermomde priesters heeft zien opruijen. Kats heeft overigens aangekondigd, dat hij zich op zondag den 1 December met onderscheidene andere volksredenaars op nieuw naar Kortrijk zou begeven.

FRANKRIJK.

Part. Corresp. PARIJS 27 Nov. De troepen der Koningin van Spanje hebben den 18 dezer een niet onbelangrijk voordeel behaald. Eene alhier ontvangen télégraphische dépêche houdt het berigt in, dat de generaal Valdez de vereenigde strijdkrachten der Carlisten in Katalonië, ten getale van 9,000 man, ten eenemale geslagen heeft. 900 man zijn krijgsgevangen gemaakt en 1,200 man zijn op het slagveld gebleven; de overigen hebben zich verstrooid.

Eene andere télégraphische dépêche meldt, dat de Maarschalk Espartero zijn hoofdkwartier van Las Paras naar Las Hatas heeft verlegd.

De Koningin Regentes heeft, bij decreet van den 16 dezer, de Baskische provinciën opgeroepen tot de verkiezing van Afgevaardigden, om te raadplegen over de meest geschikte middelen om de uitvoering van de wet betrekkelijk de Fuëros te verzekeren, onder bepaling, dat alle twijfelachtige punten aan de beslissing van het gouvernement zullen onderworpen worden.

Den 23 dezer was Madrid volkomen rustig.

PARIJS 27 Nov. De drukpers dezer hoofdstad houdt zich bijkans uitsluitend bezig met den Hattischerif van den Sultan, waarbij het inwendig beheer van Turkije op geheel andere grondslagen wordt gevestigd, dan dit tot dus verre den geval was. De correspondentiën uit Konstantinopel komen daarin overeen, dat zij het nemen van dezen belangrijken maatregel toeschrijven aan den invloed van Reschid-Pacha, die zich, te Parijs en Londen, met de Europesche denkbeelden heeft gemeenzaam gemaakt, en aan dezelve alsnu in de raadslagen van Abdul-Medschid eene beslissende overhand heeft weten te verzekeren. Het is waarschijnlijk, dat dit voorbeeld voor de andere volken in het Oosten niet zal verloren gaan. Een dagblad, dat zich gewoonlijk door eenen zeer gematigden toon onderscheidt, en volstrekt niet van eene te groote overhelling naar het revolutionaire beginsel is te beschuldigen, gelooft, dat eerlang eene algemeene beweging in den zin der Westersche beschaving zich in Perzië en in Egypte, en veelligt nog verder, zal openbaren. De *National*, daarenboven, geeft te kennen, dat het verleenen aan de Turken van eene soort van constitutie, waardoor de onbepaalde opperheerschappij van den Grooten Heer zeer wordt beperkt en bekort, gelijk staat met eene omwenteling, en tevens eene geheele verplaatsing van de onderlinge betrekkingen der Oostersche Staten moet te weeg brengen. Dat het nieuwe Turksche Charter, zegt dit dagblad, slechts ten halve zijne beloften vervulle, en het grootste deel der aan de regering van den Egyptischen Onder-Koning onderworpen volken zullen zich spoedig onder den schepter van den Sultan scharen. De constitutionele acte van 3 Nov. bedreigt niet alleen de plannen voor de toekomst van Mehemed-Ali; maar de vervulling van de daarin vervatte beloften zoude op eene niet minder ernstige wijze de ontwerpen van Rusland in den weg staan. Volgens genoemd dagblad, zoude het ook niet onmogelijk zijn, dat Keizer Nicolaas alsnu de schepen en troepen, die sinds tien jaren zoo herhaaldelijk den meester van Konstantinopel te hulpe gestaan hebben, ter dienste van Mehemed-Ali stelde. De *Gazette de France* ziet in de hervorming van het Ottomannische rijk door middel van eene constitutie, waarin de gelijkheid van allen voor de wet en de vrijheid van godsdienst de hoofdbeginselen zijn, eene abdicatie van het Islamismus en den triomf van het Evangelie.

— Een bijzondere brief uit Konstantinopel spreekt van eene leening van 50 millioen francs, ten behoeve der Turksche regering. De opbrengsten der Douane te Smirna en Salonica zullen tot terugbetaling dezer som dienen; waarvan de bestemming moet zijn, de aanmoediging van den landbouw, en de daarstelling van openbare scholen. 300 jonge lieden zullen eerlang naar Europa vertrekken, om aldaar hunne opvoeding te ontvangen.

— De gewone correspondentie zegt, dat het gerucht alhier in omloop is, dat een huis te Rijssel zijne betalingen heeft gestaakt, met eene deficit van twee millioen.

MENGELWERK.

MARIA EN MARTHA.

Tijdens dat de vervolging van de secte der Kwakers voor eene korte poos minder gestreng was, en zij het weder durfden wagen de godsdienstoefeningen te bezoeken, zonder dat zij te duchten hadden, dat middelerwijl hunne gezinnen beleedigd werden, verlieten WALTER PIXLEY en zijne gade, een ernstig en eerbiedwaardig echtpaar, dat tot de vervolgde gemeente behoorde, op zekeren dag, om belangrijke bezigheden, hunne woning, en lieten hun dochtertje MARIA, onder het opzigt eener oude dienstmaagd, te huis. De jeugdige MARIA, ofschoon slechts zeven jaren oud, had de ernst des gemoeds van hare ouders aangenomen. Zij had deze zoo aanhoudend voor het verlies van leven en bezittingen bevreesd gezien, zoo dikwerf van de vreeselijke vervolgingen en folteringen der geloofsbroeders hooren spreken, dat haar gelaat eene meer gestrenge uitdrukking bezat, dan anders bij kinderen van haren leeftijd het geval is, en ook haar hart bloedde reeds bij de gedachte aan kommer en ellende. Het huis harer ouders was van bouwland omringd, en daar het juist in den oogsttijd was, had de oude dienstmaagd zich mede naar het land begeven, om schoven te binden, terwijl MARIA zich op hare gewone rustige wijze bezig hield. In deze eenzaamheid werd zij plotseling door de komst eener bedelares verrast, die, met eene klein kind op den arm, om eene aalmoes vroeg. MARIA, door de mededoogenheid harer moeder tot medelijden gestemd, had naauwelijks de geschiedenis dezer vrouw gehoord, of zij gaf haar een gedeelte der spijzen, die voor haar zelve bestemd waren. Terwijl zij aldus geloofde, dat zij haren pligt vervulde, begon het kind droevig te weenen, en deze toonen verscheurden de ziel der kleine MARIA. Het was een bijzonder schoon kind; het meisje beschouwde het met welgevallen, en de bedelares stelde haar voor het kind te koopen, zonder misschien zulks ernstig te meenen, of te veronderstellen, dat deze voorslag zou aangenomen worden. De zaak was echter spoedig afgedaan; MARIA haalde al hare spaarpenningen voor den dag, gaf die der bedelares en ontving daarvoor een pleegdochtertje. Zij lag het meisje op haren schoot en overlaadde het met alle mogelijke liefkozingen.

Het kind sliep weldra, en terwijl MARIA daar zoo zat en op hetzelve nederzag, zeide haar een onverklaarbaar gevoel, dat zij welligt verkeerd had gehandeld, door de kleine, zonder voorkennis harer ouderen, in huis te nemen; zij nam daarom het kind op, en droeg het in eene groote kleederkast, maakte voor hetzelve eene legerstede van een beddelaken, en lag het aldus te slapen. Eenigzins angstig, zag zij de terugkomst harer ouderen te gemoet; tegen de oude dienstmaagd sprak zij geen enkel woord van het gebeurde. Twee uren later, gedurende welken tijd het kind vast sliep, kwamen de ouders van MARIA terug. De goede moeder, die gewoonlijk het middagmaal voor het huisgezin bereidde, was spoedig daarmede gereed, en MARIA zette zich bij hare ouders aan tafel, om hetzelve te gebruiken. Juist was PIXLEY in een drok gesprek met zijne gade, toen zij plotseling, door het geschreeuw van een kind, werden gestoord. De goede man zweeg, en beide, hij en zijne vrouw, wendden het hoofd naar die zijde, van waar het geluid kwam. Alles werd echter weder stil; zij geloofden, dat de verbeelding hen misleid had, en zetten hun gesprek weder voort. Een luider en meer bepaald weenen stoorde hen andermaal; zij zwegen weder, en zeiden te gelijk, « waarlijk, dat is de stem van een klein kind! »

Nu nam MARIA, daar er geene geheimhouding meer mogelijk was, het hagchelijk oogenblik waar, en daar te gelijk hare liefde op hare vrees zegevierde, sprong zij van tafel op, met den uitroep: « Dat is mijn kind! »; tevens snelde zij naar de kamer, alwaar het kind zich bevond, en aldaar hoorde men haar duidelijk hare kleine pleegdochter, met al de liefde en teederheid eener moeder, liefkozen. In een oogenblik bevond vrouw PIXLEY zich bij hare dochter, nam haar het kind af, en vraagde haar, hoe zij aan hetzelve gekomen was. Vrijmoedig en naar waarheid, verhaalde MARIA het gebeurde. De oude dienstmaagd, aan wier opzigt MARIA was toevertrouwd, werd geroepen, maar zij wist niets van de zaak te zeggen. Langdurig beraadslaagde men met elkander. Kon men het huisgezin met nog een lid, dat geene natuurlijke aanspraak daarop had, bezwaren; te meer, daar men zich zelfs niet geheel buiten gevaar kon beschouwen? En kon men weten, of niet juist dit voorval, op deze of gene wijze, tot eene vervolging aanleiding kon geven:

Nadat men de zaak uit alle oogpunten had beschouwd, en na veel overleggen, oordeelde WALTER PIXLEY het best, de zaak in het naastgelegen dorp bekend te maken, en aldaar naar de bedelares nasporingen te doen, daar zij gewis, vóór of na dat zij zich van het kind had gescheiden, aldaar was geweest, en tevens de geheele gebeurtenis aan den vrederegter der naastbij gelegen stad mede te deelen. In het dorp had, tot zijne verbazing, niemand eene zoodanige vrouw gezien, als door de kleine MARIA beschreven werd; hij haastte zich dus tot den regter.

Het was avond en men zeide hem, dat de regter gewoonlijk vóór den maaltijd al zijne zaken afdeed en hij zich vooral met geenen kwaker kon ophouden. WALTER, die de belangrijkheid van zijne zaak gevoelde, verwierf evenwel, door een geschenk aan den bediende, toegang tot den gestrengen heer. De regter zat bij zijne flesch en de arme WALTER PIXLEY werd voor zijne moeite bedreigd met opsluiting in den kerker. Drie maanden te voren had hij eerst denzelven verlaten; hij herinnerde zich nog met schrik aan dat vreeselijke hok en drong dus niet nadrukkelijker bij den regter aan, om van het gebeurde nota te nemen, maar keerde bedaard naar huis.

Toen MARTHA een lid der familie PIXLEY werd, zal zij ongeveer zes maanden oud geweest zijn; zij was buitengemeen schoon; en toen de maanden tot jaren waren gerijpt, was datgeen, wat hare kindschheid beloofde, nog boven alle verwachting vervuld. Haar aanleg en gemoedsgesteldheid waren geheel het tegenovergestelde van hare meer ernstige en oudere zuster MARIA, want als zoodanig werden de beide meisjes door PIXLEY en zijne vrouw behandeld, en beschouwden zij elkander. De terughoudende en ernstige geest van PIXLEY had op het karakter van MARTHA geenen den minsten invloed. Toen MARIA tot jaren van onderscheid was gekomen, en de rust en eenvoudigheid harer vroegere jaren grondstellingen bij haar werden, en zij de leer, in welke zij was opgevoed, met vasten zin aannam, was ook MARTHA reeds de kinderjaren ontwassen; maar zij bleef steeds dezelfde vrolijke en moedige, die zij altijd geweest was, en ofschoon zij voor alle de leden der vervolgde gemeente, die tot de vrienden harer pleegouders behoorden, den grootsten eerbied koesterde, zoo wilde zij noch hunne grondstellingen noch levenswijze aannemen, maar tooide zich zoo veel mogelijk naar de mode van dien tijd, ja bedroefde somwijlen de andere leden van het gezin, waartoe

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 26 Nov: Het berigt, Vrijdag ll. door den *Morning Chronicle* medegedeeld, wegens de toetreding van den Shah van Perzië tot al de vorderingen van Groot-Brittanje, is vervolgens door de overige dagbladen bevestigd; de ministeriële hebben er bijgevoegd, dat het gouvernement dezelfde tijding ontvangen heeft.

— Als eene voorbereiding voor de aanstaande hervorming in de brievenposterij, is van gouvernementswege bekend gemaakt, dat er, na den 5 December aanstaanden, geen onderscheid meer zal gemaakt worden tusschen enkelde en dubbelde brieven, zoo als tot hiertoe geschiedde; maar dat het postgeld betaald zal worden naar evenredigheid van het gewigt der brieven, te weten: voor eenen brief wegende niet meer dan eene halve once, enkeld postgeld; voor eenen zwaarderen brief, doch niet meer dan ééne once wegende, dubbeld postgeld; voor eenen brief, wegende meer dan eene once, doch niet zwaarder zijnde dan twee oncen, viermaal; voor eenen brief wegende tot drie oncen, zesmaal; tot vier oncen, achtmaal; en voorts voor elk gedeelte van eene once, boven de vier oncen, een postgeld meer. Brieven boven de 16 oncen zullen niet aangenomen worden. Het enkelde postgeld van Binnenlandsche brieven is provisioneel bepaald op vier stuivers; doch voor de Buitenlandsche brieven blijft het zoo als het nu is, b. v., voor eenen Hollandschen brief zestien stuivers, en gaat op als boven gemeld. Het schijnt der aandacht van het gouvernement ontsnapt te zijn, dat er, naar de bovenstaande bepalingen, gevallen kunnen voorkomen, waarin men eenig geld zal kunnen uitwinnen, door den te verzenden brief te verdeelen, en in plaats van eenen grooten brief, twee kleine te zenden; bij voorbeeld, in het geval dat de brief 1½ once zoude wegen, waarvoor men eenen van 1 once, en eenen van ééne halve once zou moeten zenden. Voor het overige twijfelt men zeer, of de Buitenlandsche brieven wel zullen deelen in het voorregt van den één stuiverspost, waarvan men de invoering met Januarij aanstaanden verwacht.

— Blijkens officiële opgave aan het tolkantoor, heeft de uitvoer van edele metalen uit Londen naar vreemde en koloniale havens, gedurende de week, welke den 21 November eindigt, bedragen als volgt: Aan zilveren munt naar Hamburg 254,000 en naar Jamaica 2,554 oncen; goud in baren naar Hamburg 420 oncen.

— Te Falmouth is Zondag de lang verwachte pakketboot *Swift* van Mexico aangekomen, aan boord hebbende 690,000 dollars voor koopmans rekening, en brengende brieven van Vera-Cruz van den 15 Sept., van Tampico van den 23 Sept., en van Havannah van den 20 October. Zij heeft van Vera-Cruz af tot aan Falmouth toe, dus gedurende 51 dagen, altijd met Oosten winden geworsteld, hetgeen de oorzaak geweest is van hare lange reis. De kapitein en het scheepsvolk hebben aan boord veel geleden van de koorts, doch er is slechts één man onder weg gestorven. Het nieuws van Mexico medegebragt, is van geen belang. De laatste 600,000 dollars waren aan den Franschen consul betaald en op de *Naiade* naar *Frankrijk* ingescheept.

— Brieven van Mexico, mede met de pakketboot *Swift* ontvangen, berigten, dat ook in dat gemeenebest zich een agent van de bank der Vereenigde Staten heeft opgehouden, die tot zulke voordeelige koersen den kooplieden wissels op Londen aanbood, dat hij daardoor onzen commissaris (de agent der thesaurie) noodzaakte dezelfde koersen te bewilligen. Deze brieven zijn van vóór dat men omtrent den hachelijken toestand der bank in Europa en die der Vereenigde Staten onderrigt was. De daadzaak zelve blijft echter van belang, daar zij weder het stelsel aanduidt, dat door de bank overal was georganiseerd, zoowel in Mexico, te Rio-Janeiro, Canton en in Europa, ten einde den wisselhandel en dien in gemunt en ongemunt goud en zilver tot een monopolie te maken, hetwelk eindelijk ook de speculatiën in thee, koffij, suiker en katoen zou hebben omvat.

— Van New-York heeft men berigten met de *Philadelphia*, tot den 1 Nov., en met de *Patric Henry*, tot den 7 Nov. De *Great Western* was aldaar behouden aangekomen, en de tijdingen, daarmede uit Engeland ontvangen, hadden de gemoederen eenigzins gerust gesteld en den staat van zaken een weinig verbeterd. De banken te New-York en Boston gingen nog voort te betalen. De wissel op Londen was 105 à 106. Aan boord van de *Philadelphia* is prins Joseph Buonaparte en zijn gevolg uit America overgekomen. Dit is de derde maal, dat deze vorst de Atlantische zee in hetzelfde vaartuig overgestoken is. De kapitein, gewoon rijke geschenken van hem te ontvangen, heeft ditmaal een gouden servies gekregen.

— Er zijn dagbladen van de kaap de Goede Hoop van den 14, en bijzondere brieven van den 17 Sept. ontvangen. Van Port Natal zijn de berigten van den 4 September, welker inhoud eenigzins verschilt van dien der vorigen. De nieuwe kolonie, meldt men, verbetert dagelijks, en de landbouw gaat voorspoedig. Het overschot der uitgewekenen, behoorende tot de partij van Frichard, en welke zich afgezonderd hadden, is te Port Natal aangekomen, hebbende onbeschrijfelijk veel geleden van ziekte en gebrek; naauwelijks was er iets meer dan vrouwen en kinderen overgebleven. De hoofden der Kolonie hebben verschillende zamenkomsten gehad met Dingaan, het hoofd van den naburigen Kafferstam, en zijne afgevaardigden. Van het geroofde vee is nog niet meer dan 1,700 stuks terug gegeven, doch Dingaan had beloofd, dat hij de overige 19,300, na het sluiten van den vrede, en nadat hij het koper en het tin, dat men op hem veroverd heeft, terug ontvangen zoude hebben, insgelijks terug zoude geven. Men twijfelt echter aan zijne opregtheid, en vreest, dat de tegenwoordige wapenstilstand niet lang zal duren, dewijl hij tegenwoordig nalaat, zijne afgevaardigden naar het kamp der boeren te zenden, onder voorwendsel, dat zij bevreesd zijn en zich niet durven wagen.

— Met Hr. Ms. stoomboot de *Tagus* heeft men brieven uit Lissabon tot den 18. Daarin wordt gemeld, dat de Koninklijke troepen zich in de Algarven meester hadden gemaakt van een' der gevaarlijkste guerilla-chefs, Remechido genaamd.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN 22 Nov. Men verneemt, dat, na afloop der verkiezingen over de beide Kamers, de vergadering der Stenden op den 20 December aanstaanden zal bijeen geroepen en de zittingen den 3 Januarij geopend worden.

Part. Corresp. FRANKFORT 26 Nov. Sommige dagbladen hebben berigt, dat de oudste zoon van den baron Karel von Rothschild zich, in diplomatische betrekkingen, naar Napels zou begeven; dit berigt is echter van allen grond ontbloot. Eenige weken geleden, is hij met zijn' vader naar Napels vertrokken, om aldaar in het bankiers huis te treden. Men gelooft, dat de reis van den baron Karel von Rothschild in verband staat met het gerucht, dat te Napels eene conversie van de schuld en eene reductie der rente zullen plaats hebben.

De koers der Friedrichs d'or gaat nog dagelijks achteruit, en is thans ongeveer 9¼ fl. Men gelooft echter, dat dezelve spoedig hooger zal worden. Men zegt, dat een voornaam bankiershuis eenige agenten naar buiten 's lands heeft gezonden, om tot de tegenwoordige lage prijzen Friedrichs d'or op te koopen.

De stand van het water van de Main is zoo laag, dat, indien hetzelve nog slechts zeer weinig mogt vallen, de gemeenschap met Mainz gestremd zal zijn.

STADSNIEUWS.

Wij meenen met genoegzame zekerheid te kunnen mededeelen, dat aan de kunde en de verdienste van den heer Mr. Isaac da Costa alhier hulde is gedaan, door hem te benoemen tot lid der tweede klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten; en vernemen tevens, dat diezelfde klasse den heer C. C. Rafn, oudheidkundige te Koppenhagen, tot geassocieerde verkozen, en de heeren Mr. A. van Halmael Jr., te Leeuwarden, en Mr. J. Pan, te Assen, onder het getal van hare correspondenten heeft opgenomen.

De Criminele Regtbank in Holland heeft, op den 29 November, Jacob Kalb schuldig verklaard aan poging tot verkrachting, en hem dienvolgens eerloos verklaard en veroordeeld tot vijf jaren confinement in een tuchthuis alsmede in de kosten.

GETROUWD. 28 Nov. A. J. Molenaar, van *'s Gravenhage*, en A. M. C. Rebel. — J. H. Besem en A. Exkelboom. — D. van den Berg en C. J. Dipping. — F. W. L. Werner en G. C. Kramer.
BEVALLEN. 26 Nov. E. D. Romeijs, geb. Keijser, D. — Te *Culenborg*, 24 Nov., J. E. van der Meer, geb. Melbert, Z.
OVERLEDEN. 23 Nov. E. Sellemeijer, wed. A. Bakker, Pz. 57 j. — 25 Nov. J. H. Schumacher, 16 j. — A. F. F. Dubislav, 32 j.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		AMSTERDAM, 29 Nov. 4½ ure — volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL. . . . Werkelijke Schuld	à 2½	51¼	¾	$\frac{7}{16}$	51⅜	⅜	$\frac{7}{16}$
Dito	» 5	97¾	98¼	97⅞	97⅞	98	$97\frac{15}{16}$
Uitgestelde dito	»	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten	f	23¾	24	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{15}{16}$	»	»
Amortisatie-Syndic.	» 4½	93	½	½	93¼	»	»
Dito	» 3½	»	»	»	»	»	»
Handel-Maatschappij	» 4½	161½	162½	162¼	161¼	162¼	162⅛
Nieuwe dito	» 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837	» 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok	» 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening	» 4	»	»	»	»	»	»
Dito	» 5	95¼	96	95⅝	95½	¾	⅝
Aandeelen Kansb.	» 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem	»	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw.	» 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR. . . . Inschrijving G. B.	» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. . Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE. . . . Leening *Ardoin's*	» 5	23¼	¼	½	$23\frac{5}{16}$	$\frac{3}{16}$	½
Dito onbep. Stukk.	» 5	»	»	»	»	»	»
Passive	»	6¼	½	⅜	6⅜	»	»
Deferred	»	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde	»	6¾	7¼	7	7	»	»
Engelsche dito	»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS. . . . Certific. bij *L. & R.*	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere*	» 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs	» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND. . . *H.&C.* 1798, 1816	» 5	103¾	104½	103⅞	103⅞	104	»
Dito 1828, 1829	» 5	103¾	104¼	103⅞	103⅞	104	»
Dito 1831, 1833	» 5	97¾	98	97⅞	97⅞	»	»
Oblig. te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg	» 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign.	» 6	67½	¾	½	67½	»	»
Certific. van dito	» 6	67½	68	67⅞	67¾	⅞	»
POLEN. . . . . Aandeelen à fl. 300	» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500	» »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN. . Dito R. 50	» »	»	»	»	»	»	»
g. Londen 1830	» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR. . . Aandeelen à fl. 100	» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250	» »	»	»	»	456	»	»
Metaliek	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
Dito	» 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito	» 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500	» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE. . Dito dito	» 5	»	»	»	»	»	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*	» 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting	» f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

In Hollandsche Fondsen leverde de beurs heden weinig bijzond... ophanden zijnde rescontre gaf aanleiding tot eenige affaire in In... Kansbilletten, in welker prijzen weinig variatie was; de 5 pCt. ... minder. Aandeelen Handelmaatschappij konden zich van hunnen ... van gisteren niet herstellen, doch, nadat de prijs 161¼ was gew... dezelve vrij vast 162⅛ à ¼.

De gunstige berigten uit Spanje, als ook de williger koersen ... en Antwerpen, gaven ook alhier aanleiding tot eenige inkoopen, ... prijs der Ardoins, in weêrwil van het lager merk van Londen, ¼ p... dan gisteren bleef; van de overige vreemde Fondsen valt niets te ve... in de meeste was geene affaire.

Peru 12 pCt. Coupons Columbia enk. f $3\frac{15}{16}$. Dito Peru f 2... Ardoins 18¼, $\frac{1}{16}$, ¼.

Koers van het Geld: Beleening 4½. Prolongatie 4½, ¾. Wissel... 5 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen $51\frac{7}{16}$ à ½. Kansb. f $23\frac{15}{16}$. ... Maatsch. 162¼. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 23¼ à $\frac{5}{16}$.

De gisteren avond geveilde 875 Kranjangs beschadigde Java SU... verkocht van f 22½ tot f 33. Het Surin. is geloopen van f 22 to...

GRANENMARKT.

29 November.

Tarwe en *Rogge* met weinig handel: 124, 126, 128 ℔ bonte ... *Tarwe* f 335, 355, 330; 119 ℔ n. Groninger f 292; 118 ℔ P... *Rogge* f 158.

Garst prijshoudend: 94, 95, 98 ℔ n. Vriessche Winter f 158, 1...
Haver in één doen: 83 ℔ n. fijne f 120; 84 ℔ o. dikke f 1...
Boekweit zonder affaire.
Koolzaad in één doen. Oostvriesch £vl. 47½. Vriesch £vl. 4... dadelijk £vl. 57.
Lijnzaad in één doen. 100 ℔ Riga Drojana f 260. 108 ℔ Til... 109 ℔ Koningsb. f 225.
Raapolie Ordinair f 34. Vliegend f 32½ à 33. P°. Dec. f ... P°. Mei 1840. f 32½ à 33; Sept. f 32 à 32½.
Lijnolie Ordinair f 29. Vliegend f 28 à 28½.
Hennepolie Ordinair f 33½.
Raapkoeken pr. 1,040 st. f 72 à 76. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 9...

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 29 November 1839.

	Geld.	*Papier.*		*Geld.*	*Papier.*
Londen kort		12	Hamb. kort	$35\frac{11}{16}$	
» 2/m	11.87½		» 2/m	35⅛	

Effecten-Societeit.

AMSTERDAM, 28 November, des Avonds.
Ardoins à £ 85. 5 pCt. 23, 22⅞.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 26 November.

Consols op tijd.	3 pCt.	90½ à ⅝.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	24¼ ...
dito contant.	3 »	90½.	Passive	»	6 ...
Bank	»	178.	Deferred	»	11 ...
Brazilie	5 »	72 à 73.	Portugal	5 »	31½ ...
Columbia 2e L.	6 »	29½ à 30.	dito	3 »	21½ ...
Mexico	6 »	29¼ à ¾.	Holland	2½ »	52½ ...
dito 1837	5 »	28 à ½.	dito	5 »	98 ...
Denemarken	3 »	73 à 74.	dito O. I.	5 »	95 ...
Rusland	5 »	111 à 112.	België	5 »	100...

In de Engelsche Fondsen was veel variatie, wegens den verrek... morgen, doch de prijzen zijn op het einde iets lager dan gisteren ... al de aandacht hierop gevestigd zijnde, is er weinig in de buit... Effecten gedaan; Spaansche waren weder flaauwer; de lust tot specula... daarin veel te verminderen. Portugesche en Zuid Americaansche wa... iets lager; Hollandsche, door inkoopen voor rekening van Amsterdam iets beter, doch met zeer weinig handel.

Wisselk. Amst. 3/m 12.3¾ à 4, 1/m 12 à 12.0½. Rotterd. 3/m 12...

PARIJS, 27 November.

Inschr. op ult.	5 pCt.	111.40.	Spanj. Ardoins.	5 pCt.	25½, ...
dito contant.	5 »	111.35.	Passive	»	6⅞.
dito op ult.	3 »	82.05.	Haïti	fr.	512 50.
dito contant.	3 »	81.95.	Portugal	3 pCt.	22⅞.
Bank-Actiën	fr.	2942 50.	Napels, *Falcon.*	5 »	102 90.

De ophanden zijnde liquidatie geeft aanleiding tot eenigen meerderen ... del, en waren ook heden de prijzen iets vaster, vooral die der 5 pCt., ... tot 111.40 steeg. Ten gevolge van de daling van Londen van den 25 ... waren Spaansche Fondsen heden in den beginne zeer aangeboden; de Ar... openden op 25½, doch tegen het einde der beurs herstelde zich de prij... 26, zijnde ½ hooger dan gisteren; de berigten uit Spanje beschouwt ... over het geheel als vrij gunstig, hetgeen den moed der speculanten ... zal aanwakkeren; ook zeide men, dat door den télégraaf heden weder ... tige tijdingen uit Madrid ontvangen waren.

Na de beurs: 3 pCt. 82 02½.
Wisselk. Amst. 1/m 57; 3/m $57\frac{9}{16}$.

ANTWERPEN, 28 November.

België	5 pCt.	100⅜.	Ardoins	5 pCt.	22½, ...
dito	4 »	92⅜.	Uitgestelde	»	7.
dito	3 »	70½.	Brazilië	5 »	74½.
Metaliek	5 »	107½.	Napels, *Falcon.*	5 »	96½.
Partialloten	f	455.	Denemarken	3 »	73¾.
Loten fl. 500	»	863.	Pol. Lot. fl. 300	»	123½.
Darmst. Loten	»	24.	dito 500	»	136.
Nassau Loten	»	22.			

De stemming der beurs was heden in Ardoins zeer gunstig; het ... van Londen had geenen invloed, doordien het merk van Parijs, hetwelk ... zeer slap had verwacht, integendeel ¼ pCt hooger was; ook beschouwde ... de berigten uit Spanje als gunstiger; geopend op 22¾, steeg de prijs ... 23⅛, en bleef alzoo papier; de handel was vrij levendig, en was er ... vraag naar Premiën 1/m à 23⅝ d. 1. In Coupons ging niets om; de prijs was 18 pCt. In de andere is geene variatie.

---

zij behoorde, door het zingen van wereldlijke liederen, zoo als vrouw PIXLEY ze noemde; terwijl het steeds een geheim bleef, hoe zij met dezelve bekend werd. Vaak vraagde de naauwgezette WALTHER PIXLEY zich in gemoede af, of het wel billijk ware, een zoo ligtzinnig meisje onder zijn dak te dulden, maar dan kwam het weder bij hem op, dat het liefderijke wezen, dat, buiten hem en de zijnen, geene vrienden op de wereld had, zoo zeer in de toegenegenheid van alle de huisgenooten deelde, dat hij deze gedachte, als onmenschelijk, verbande, en nimmer waagde te uiten.

Bij het begin der regering van JACOBUS II, tot welk tijdperk wij thans met ons verhaal zijn genaderd, woedde de vervolging tegen de kwakers nog heviger dan weleer, en PIXLEY met de zijnen werd met zeventien andere geloofsgenooten uit de plaats hunner godsdienstoefening, door onbeschofte soldaten, onder aanvoering van den regter, van wien wij vroeger reeds gewaagden, in het midden van den winter, naar de ellendige gevangenis van het graafschap gesleept. De harde behandeling, die deze ongelukkigen ondervonden, laat zich niet beschrijven.

Dagen lang bleven zij zonder voedsel, en men stond hun noch vuur noch licht toe; hunne gevangenis was vochtig en koud, en zij ontvingen geene bedden, maar slechts een weinig stroo, om zich neder te leggen. Het was hun gestreng verboden, iemand hunner vrienden te spreken, opdat deze hun geene lafenis zouden brengen, of welligt den een' of anderen aanzienlijken man hun treurig lot voorhouden en hem ter hunner gunste stemmen. In zulk eenen vreeselijken toestand bevonden zich de edele MARIA PIXLEY en hare ouders. Hunne jonge gunstelinge deelde niet in haar treurig lot, daar zij hen niet naar het bedehuis vergezeld had. Sedert lang was de arme vrouw PIXLEY sukkelend, en de droevige omstandigheden, waarin zij zich bevond, hadden hoogst nadeelig op hare gezondheid gewerkt, zoodat men spoedig voor haar leven duchtte. Hare vrouwelijke lotgenooten deden al het mogelijke, om haar bijstand te bieden, maar geneeskundige hulp mogt zij in den kerker niet erlangen.

Zoodra MARTHA hoorde, dat hare vrienden gevangen zaten, gaf zij harer droefheid door hevige ontevredenheid lucht, en zonder iemand te raadplegen, nam zij hoed en mantel, liet zich door eenen ploeger van PIXLEY vergezellen, en snelde naar den regter, bij wien zij, daar zij niet naar de wijze der kwakers gekleed was, dadelijk gehoor verwierf. De regter was door de plotselinge verschijning van een zoo jong en schoon meisje verbaasd, en vroeg met buitengewone beleefdheid, wat zij begeerde; naauwelijks hoorde hij intusschen, dat zij om de vrijlating van hare vrienden, de kwakers, verzocht, of hij barstte in woede uit, zoodat MARTHA eenigermate over zijne ruwheid verschrikte. Zij drong echter, doch even vruchteloos, op hare bede aan, en verliet hem eindelijk hoogst onvergenoegd, doch vol angstige vrees. Wat zou zij nu doen: zij gaf haren ouden begeleider bevel, de paarden te zadelen en reed naar de hoofdstad van het graafschap. Daar vond zij eene ontelbare menigte vrienden van de kwakers in den omtrek der gevangenis, met manden vol spijzen, bedden, warme kleederen en andere geriefelijkheden, welke verzochten om bij hunne van ellende stervende broeders en zusters te worden toegelaten. Van deze menschen vernam MARTHA, dat WILLIAM PENN juist uit de door hem aangelegde kolonie in *America*, was teruggekeerd, en zich te *Londen* bevond. Dadelijk had zij haar besluit genomen; zij wist, hoe groot zijn invloed bij den Koning was, die reeds als hertog van *York*, van zijn' vader, KAREL II, eene strook lands verworven had, welke aan PENN werd afgestaan; later kreeg van hem de staat *Pensylvanië*, in *Noord-America*, zijnen naam. Tot hem wilde zij zich begeven en hem smeeken, het beklagenswaardig lijden van hare vrienden den Koning voor te stellen.

Toen de oude man, die haar vergezelde, hoorde, dat zij op nieuw tot eene reis besloten had, hield hij haar voor waanzinnig: — haar plan was stout, tot de heen- en terugreize naar *Londen* waren vele dagen noodig, en wie zou bij de afwezendheid van MARTHA over huis en hof het opzigt houden? Was het daarenboven wel gewaagd, dat een oud man en een jong meisje zich aan de gevaren van eene zoo lange reize blootstelden. MARTHA liet zich, door deze bezwaren van den grijsaard, niet weêrhouden, maar verklaarde hem, dat, wanneer hij haar niet verkoos te vergezellen, zij alleen zou vertrekken, en beval hem dus, tegen het aanbreken van den volgenden dag haar paard te zadelen, waarna zij zich op hare kamer begaf, om zich tot de reize voor te bereiden. Den volgenden morgen vond zij niet alleen haar paard gezadeld, maar ook dat van den ouden man en hem zelven reisvaardig. MARTHA had het gewaagd, om bij deze gelegenheid van het geld uit de kist van PIXLEY gebruik te maken, daar zij geloofde, dat hare vrienden zich in levensgevaar bevonden: zij bezat dus het noodige om in de behoeften van de reis te voorzien. Dag aan dag, van stad tot stad reden zij immer voorwaarts, doch geen van beiden liet zich met eenig reiziger, welken zij op den grooten weg ontmoetten, in eenig gesprek in, of maakten iemand met het doel hunner reis bekend.

Zoodra MARTHA met haren begeleider te *Londen* was aangekomen, snelde zij naar het huis, alwaar WILLIAM PENN zijn verblijf hield, en zonder eenige inleiding, stelde zij, in beknopte bewoordingen, dezen grooten en wakkeren man den treurigen toestand harer vrienden voor. Zij verhaalde hem hare eigene lotgevallen, en welke verpligtingen zij aan den waardigen WALTHER PIXLEY, en zijn gezin, had, en welk eene angstige bekommering zij voedde voor haar, door wie zij als eene moeder was verzorgd.

Met zigtbare ontroering hoorde WILLIAM PENN haar aan, en beloofde haar al wat hem mogelijk was voor hare weldoeners te beproeven; doch verklaarde haar te gelijk, dat zij zijnen invloed bij den Koning veel te hoog schatte. Hij noodigde het meisje om haar verblijf onder zijn dak te nemen, liet door een' bediende zijn vrouw roepen, en beval haar in de hoede zijner schoone en edele echtgenoot aan, aan welke hij in weinige woorden de oorzaak der komst van MARTHA te *Londen* verhaalde.

Toen MARTHA haar doel, in zoo verre, gelukkig had bereikt, en de deur achter zich en hare vriendelijke gastvrouw gesloten zag, begaf haar voor een oogenblik de kracht van haren geest, en zij weende als een kind. Hare vriendelijke gastvrouw verstond hare gewaarwordingen, en terwijl zij haar tot het schenken van haar vertrouwen aanmoedigde, goot zij den balsem der vertroosting en deelneming in haar hart.

Den volgenden dag verzocht WILLIAM PENN een gehoor bij den Koning, en stelde hem het heldhaftig gedrag van het meisje, en het lijden harer vrienden zoo krachtig voor, dat de Koning verlangde MARTHA te zien.

MARTHA werd dus met de beste kleederen, welke hare karige garderobe bevatte, door de hand van de edele WILHELMINA PENN getooid, die haar

BRUSSEL, 28 November.

koers der Ardoins van Amsterdam en Parijs hooger komende, zoo bleef lager merk van Londen zonder invloed; geopend op 22¼, herstelde zich prijs tot 22¾, 23 g., en bleef, bij vrij veel handel, 23⅜. Premie 1/m d. f. 5 pCt. Belgische Fondsen 101; 4 pCt. 82¼; 3 pCt. 70¾.

BERLIJN, 25 November.

De handel in Pruissische Fondsen was heden vrij levendig; in vreemde weder weinig om.

FRANKFORT A/M, 26 November.

Metaliek......	5 pCt.	106⅝.	Pol. Lot. fl. 500	»	77⅞	
dito	4 »	99½.	dito 300	»	89	
dito	3 »	79¾.	Holland......	2½ pCt.	50⅞ à 15/16.	
Bank-Actiën...	»	1963.	Syndicaat.....	4½ »	92.	
Loten fl. 500..	»	143	dito.......	2½ »	76⅜.	
dito 250.	»	107¾.	Spanj. Ard....	5 »	8¼ à ⅜.	
			Portugal......	3 »	14¾.	
			Taunusbahn....	f	262.	

Van Hollandsche Fondsen waren heden 2½ pCt., ofschoon onveranderd van Amsterdam komende, 1/16 flaauwer, hetgeen voornamelijk door de ophanden zijnde rescontre scheen veroorzaakt te worden; de prijzen der Syndicaten waren zeer vast. In Ardoins was, in eene dalende beweging, veel variatie; dezelve gingen terug tot 8⅜, doch bleven, op het einde der beurs, eenigzins meer gewild, 8¼ à ⅜. Van Oostenrijksche Fondsen blijft veel vraag naar de Bank-Actiën, waarvoor op nieuw f 10 hooger werd besteed.

HAMBURG, 26 November.

Wisselk. Amst. 2/m 36.15, k. 35.90. Parijs 2/m 190½. Petersburg 2/m . Londen 2/m 13.3¾. Weenen 6/w 149⅞. Berlijn 2/m 153¼.

ST. PETERSBURG 15 Nov. Wisselk. Londen 3/m 38⅞. Hamburg 3/m 34⅝. Parijs 3/m 406.

WEENEN, 22 November

Metaliek......	5 »	107⅝.	Bank-Actiën...		1648.
			Loten fl. 500..	f	144⅝.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar DRAMMEN en CHRISTIANIA, het barkschip *Emelie*, Kapt. T. C. Ochersen. Adres bij J. W. Boekhout.

Scheepstijdingen.

Het schip Johanna Margaretha, Kapt. de Boer, van Amsterdam, is tusschen den 17 en 19 Nov. te Croonstadt ingeijsd geworden.

Het schip de Goede Hoop, Kapt. H. H. Panjer, is niet van de Reede, maar na 2 dagen, in de haven van Vlieland te hebben gelegen, den 22 Nov. naar Zee gezeild, even als bevorens nog 2 schepen in dezelfde haven eene veilige ligplaats hebben, en uit dezelve, bij gunstige gelegenheid, naar Zee zijn gezeild.

Aangaande het schip die Erwartung, Kapt. L. B. Loets, van Petersburg naar Antwerpen, den 19 Julij de Sond gepasseerd, had men sedert niets vernomen.

Zr. Ms. Stoomschip ETNA, commandant van Frank, is den 25 Nov binnen door van Rotterdam te Vlissingen, en aldaar in het Rijks Dok gekomen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 28 Nov. Z. O — J. G. Cameron, Mason Barney, New-York. D. Carrosin, Northam, Londen. B. H. Dekker, Vr. Bouwina, Sunderland. S. J. Tanger, Maria, Hull W. Lorensz, August Ludwig, Archangel.

VLIE 27 Nov. Z. — Niets.

TERSCHELLING 26 Nov. N. O. en Z. Z. O. — Niets.

HELVOET 28 Nov. Z. O. — J. Fife, Ocean (S), Londen. J. Ladd, Prince of Saxe Cobourg, dito. — Gisteren nog: J. N. Butter, Daniel Marius, Cardiff.

BRIELLE 28 Nov. Z. Z. O. — C. Suenr, l'Estafette, (S), Duinkerken. — Gisteren nog: H. Salomez, Dunkerquois (S), Duinkerken. W. Norwood, Colombine (S), Londen.

MAASSLUIS 28 Nov. Z O. — Niets.

DANTZIG 20 Nov. Wubben, Vr. Aaltje, Amsterdam.

BALTIMORE 4 Nov. Gesselmann, Clementina, Bremen.

NEW-YORK 4 Nov. Baily, Peru, Hamburg.

MALTHA 9 Nov. Zwanenburg, Onderneming, Amsterdam, is 14 dito naar Smirna vertrokken.

GIBRALTAR 9 Nov. Lambach, Eendragt, Vlaardingen, is 13 dito naar Smirna vertrokken.

HAVRE 26 Nov. ....., Colches, New-Orleans.

ANTWERPEN 28 Nov. Dillewijns, Neptunes, Londen. Noël, Joinville, Rio-Janeiro. Bonjer, Jeannette, Newport. Jepsen, Clemence, Archangel.

GENT 28 Nov. Schram, Louise Caroline, Rotterdam. Kieps, Vr. Neeltje, Holland.

PORTLAND 25 Nov. (ter Reede): Meulenbroek, Jeannette Maria, Antwerpen naar Bristol.

COWES 25 Nov. Arends, Gustav Adolph, Antwerpen n. New-York. Smith, Progres, dito n. Batavia. Ocket, Maria Antoinetta, dito n. Dublin.

PORTSMOUTH 25 Nov. Lang, Astrea, Amsterdam n. Suriname. Bergman, George Johanna, Antwerpen n. Teignmouth.

IPSWICH 25 Nov. Cracknell, Audacious, Rotterdam.

RAMSGATE 25 Nov. Peters, Antoinetta, Amsterdam naar Lissabon en Rio-Janeiro.

LONDEN 25 Nov. Admiraal, Vr. Neeltje, Rotterdam. Blake, Maas, dito. Granack, Giraffe (S), dito. Storey, Aldbro', dito. Hart, Comm. Packet, dito. Manning, Flora, Harlingen.

YARMOUTH 23 Nov. White, Caroline, Alkmaar.

DRAKE 22 Nov. Saudersfeld, Netta Christina, Amsterdam.

BREMERHAVEN 23 Nov. Hennings, Alida, Riga. — 24 Nov. Krüdop, Virginia, Baltimore

HAMBURG 25 Nov. Schmidt, Geschwisters, Antwerpen. Riese, Herstelling, Amsterdam Bon, Oremus, dito. — 26 Nov. Visser, Johanna, dito. Schmit, Trident, St. Jago de Cuba. Wulff, Elisabeth, Havana. Nissen, Victoria, New-York.

ARENDAHL 14 Nov. Liljebeck, Emma, Amsterdam n. Bior eborg. Seegert, Heinrich, Althagen n. Schiedam. Ugland, Ulysses, Amsterdam.

BIRTSHOLMEN 21 Nov. Falk, Soeblömsten, Nyborg n. Antwerpen.

---

schoon gelaat en statige houding met bewondering beschouwde, en haar zegende, gelijk eene moeder eene teedergeliefde dochter zegent.

Aan den arm van haren beschermer, werd het meisje door eene kamer, die vol aanzienlijke heeren en vrouwen was, alle om het zonderlinge dezer audientie bijeengekomen, in de tegenwoordigheid des Konings geleid. Toen WILLIAM PENN haren arm had losgelaten, en haar den Koning voorstelde, klopte haar hart hevig; doch toen de vorst haar minzaam beval, en zonder vreeze haar verlangen te kennen te geven, bemoedigde haar zijne vriendelijkheid, en bijna vergetende, voor wien zij zich bevond, droeg zij in geen, wat haar het belangrijkst scheen, met gepaste bescheidenheid voor. Zij verhaalde den Koning alles, wat PENN hem reeds verhaald had, zoo wel van het ongeluk der familie PIXLEY, als van dat van vele anderen, van de gruwzaamheid des regters en van den kerkermeester, en toen zij eindelijk, om de vrijlating der gekerkerden verzocht, zonk zij bijna bewusteloos op de eene knie, en smeekte zij zoo aandoenlijk, dat de Koning zich omkeerde om eenen traan af te wisschen, vóór dat hij de hand uitstrekte, om haar op te heffen.

Haar verzoek werd toegestaan. De Koning overhandigde haar het bevel tot bevrijding van hare vrienden, en met de woorden « God zegene u, » en een vriendelijk afscheid van WILLIAM PENN genomen te hebben, verliet hij de gehoorzaal.

MARTHA verzuimde geen oogenblik om het bevel des Konings, door middel van eenen koerier, aan hare vrienden te doen toekomen, en daar zij na zulk eene buitengewone inspanning rust behoefde, hield PENN haar nog eenige dagen in zijn huis, en bragt haar daarna in zijnen eigen gemakkelijken wagen naar hare vrienden terug.

De vreugde, die hare aankomst veroorzaakte, is niet te beschrijven, en werd nog door de tegenwoordigheid van WILLIAM PENN verhoogd. De ellende en vervolging van PIXLEY en de zijnen waren nu ten einde, want in 1681, begaven zich allen naar *Pensylvanië*, met den beroemden stichter van dien nieuwen staat, en behoorden steeds tot de waardigste leden van denzelven.

WARNEMUNDE 19 Nov. Permien, Paul Friedrich, Amsterdam.

SWINEMUNDE 22 Nov. Lempke, Zorgvliet, Liebau.

PILLAU 20 Nov. Ekamp, Anna Clara, Amsterdam.

ELSENEUR 21 Nov. Hof, Hermanus, Petersburg n. Amsterdam. Niejahr, Louise, Dordt n. Wismar. Andersen, Maria Catharina, Amsterdam n. Kopenhagen. Konow, Magdalena, dito n. Rostok. — 22 Nov. Plath, Freundschaft, dito n. Dantzig. Möller, Alwina, dito n. Greifswald. Kraeft, Juno, dito n. Straalsund Nilsson, Sophia Augusta, dito n. Stokholm. Björt, Flygande Fanan, dito n. dito. Ppiegelberg, Charlotte, dito n. Greifswald. Freese, Johanna, dito n. Memel. Graese, Salvatorium, Rott. n. Stettin.

UITGEZEILD.

TEXEL 28 Nov. K. B. Teppema, Vriendschap, Londen. W. Cummings, Wave, dito. L. Ellefsen, J. D. Carolina, Noorwegen. P. A. Steenveld, Vennerne, dito.

VLIE 27 Nov. T. Tervit, Mary and Rose, Engeland. D. Casson, Liberal, Sunderland. J. H. Mulder, Jantina Gesina, Hamburg. B. P. Jansen, Gloria Deo, dito.

HELVOET 28 Nov. G. Stevenson, Jane, Londen. J. C. Sonne, Maria Sophia, Hull. J. Pile, Charlotta Ann, Arendahl. M Noordhoek, Fortuna, Avontuur. — Gisteren nog: D. Blair, Sara Bellen, Sunderland. J. Embleton, Falcon, dito. J. White, William and Richard, dito. T. Bourtil, Phoebus, dito. F. Lawson, Laura, Hull.

MAASSLUIS 28 Nov. R. Wright, Crusader, Stockton. — Gisteren nog: J. R. Berghuis, Anna Agatha, Belfast.

LISSABON 14 Nov. Poldervaart, Vr. Maartje, St. Ubes. Musquita, Deligencia, Antwerpen. — 15 Nov. Post, Jonge Arie, Amsterdam.

NANTES 24 Nov. Gauthier, kleine Herman, Bordeaux.

CALAIS 21 Nov. Maasdijk, Jonge Wilhelmina, Rouen.

NEWHAVEN 25 Nov. Banks, Ouse, Rotterdam.

RAMSGATE 25 Nov. Kiers, Wemelina Kranenburg, Archangel n. Amst.

GRAVESEND 25 Nov. Ladd, Prince of Saxe Coburg, Rotterdam. Kennedij, Earl of Bathurst, dito

FREDERIKSHAVN 18 Nov Geelmuiden, Louisa, Drammen n. Koningsb.

KIEL 25 Nov. Lieflijn, Goede Verwachting, Bridlington.

Aan boord van het schip West-Indië, Kapt. J. Boon, den 27 Nov. van Suriname in Texel binnengekomen, bevonden zich Mejufvr. J. C. Bernhard, geb. Smit, en een zoontje; en de Heer D. Baron, gewezen blank-officier, zijnde zwaar ziek.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 29 November 1839.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Wezel,	het schip	Alma,	schipper	A. Balck.
» Coblenz,	» »	Eendragt,	»	H. van Rietschoten.
» Dusseldorp,	» »	die Gute Erwartung,	»	C. Hannesen.
» Duisburg,	» »	Frederich Wilhelm;	»	J. L. Arera.
» Urdingen en Neusz,	» »	Dankbaarheid,	»	D. Brinkman.
» Mannheim,	» »	Neptun,	»	E. Haasters.

KEULEN 26 Nov. *Voorbijgevaren:* G. Söller, van Dordt n. Mannheim, met 1,919 ctr.; W. Tripp, van Amsterdam n. Mannheim, met 6,978 ctr.

In Lading: naar Rotterdam, G. J. Willemsen; naar Amsterdam, H. Balck.

EMMERICK, 24 Nov. *Voorbijgevaren:* J. Engelen, van Dordt n. Keulen, met 2,981 ctr.

CAUB, 24 Nov. *Voorbijgevaren:* J. G. Kröll, van Amsterdam n. Mannheim, met 3,767 ctr.; J. Hartmann, van Rotterdam naar Frankfort, met 4,169 ctr.

Rijnhoogte te Keulen, 26 Nov., 4 voet, 7 duim. Caub, 25 Nov., 3 voet.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM

LONDEN, H. A. Duintjer, *Catharina Frederika.* 150 k. Suiker, C. de Bruyn en Zonen.

RIGA, H. C. Laussen, *Caroline.* 30 l. Garst, 39 bond Hennep, Wed. F. van Heukelom en Zn.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

LONDEN, 26 November.

SUIKER. West-Indische is de geheele vorige week zeer flaauw geweest, en de prijzen zijn 6 dr. lager; slechts 1,200 vaten zijn afgedaan. Mauritius is in de goede qualiteiten onveranderd in prijs; de mindere zijn 1/. à 1/6 lager verkocht. In Bengaalsch is ook weinig handel geweest. In wit Havana is niets gedaan; naar blond is meer vraag geweest; 2,300 kisten zijn van 23/6 à 26/6 verkocht. Bruin Brazil meer gezocht, meest ter verzending, doch is weinig ter markt, waardoor dan ook slechts 200 kisten Bahia van 19/6 à 21/. zijn gedaan. Geraffineerd onveranderd in prijs, met niet veel handel. In Melassen is tot vorige prijzen goede handel geweest.

KOFFIJ. De fijne en zuivere qualiteiten West-Indische zijn prijshoudend; de mindere en onzuivere zijn 2/. lager, en bijna onverkoopbaar. Ceylons is schaarsch en vast in prijs; goed ord. breugt 100 à 101/. op. Sumatra en Samarang weinig gevraagd, doch onveranderd in prijs. In vreemde is weinig omgegaan: 600 balen ord. Rio zijn tot 46/6, en goed ord. St. Domingo tot 47/. à 47/6 gedaan.

KATOEN. In veiling zijn 300 balen Suratte, en 800 balen Madras geweest, waarvoor geene koopers dan tot verminderde prijzen zich opdeden; het geheel is opgehouden. Een gedeelte der Suratte, tot 5 dr. opgehouden, is tot 4⅞ dr. afgedaan.

THEE. In dit artikel is veel handel geweest, en de Congo en Twankay zijn 1 dr. per ℔ gerezen. Hysant en Young Hysant zijn bijzonder gezocht geweest, en tot 2/11 à 3/1 geklommen.

RIJST. Van O. I. zijn groote partijen aangekomen, en de markt is slap geworden; slechts kleine partijtjes Bengaalsche zijn uit de hand tot lagere prijzen afgedaan; van hetgeen in veiling is geweest, is het meerendeel opgehouden.

SPECERIJEN. Naar zwarte *Peper* is meer vraag, en de prijzen zijn vaster; voor 600 balen Malabaarsche is 4⅜ à 4½ dr. besteed. *Piment* goed vorige prijzen waard. O. I. *Gember* slap; 1,500 balen Bengaalsch zijn van 14/6 à 15/. verkocht. *Cassia Lignea* wordt zeer vast gehouden.

VERFWAREN. In O. I. *Indigo* is zeer weinig omgegaan; de laatst bestede prijzen houden stand. *Cochenille* vaster gehouden, en meer gewild. In *Lac-Dye* gaat weinig om.

TALK. Sedert Vrijdag is er meer kooplust opgekomen, en zijn de prijzen 6 à 9 dr. gerezen. Eerste soort Petersburger gele Kaarsentalk geldt 48/. in loco, en op levering einde jaars 48/3.

BOTER. De aanvoer van vreemde is klein, en de qualiteit daarvan is minder goed dan vroeger; de beste daaronder heeft 96 a 102/. opgebragt.

LEVERPOOL, 26 November.

KATOEN. Sedert de vorige week, met aanhoudende vraag. De verkoopen van heden bedragen 3,500 balen, bestaande in: 200 Fernambuck 9¾ à 10½, 50 Bahia 9⅞ a 10; 80 Maranham 8½ à 9½, 40 Egyptische à 11¼, 300 Suratte 4⅝ à 6, en het overige Americaansche meestal tot 6⅜ à 7¾ dr.; 200 balen Americaansche zijn op speculatie gekocht.

NEW-YORK, 8 November.

KATOEN. De prijzen zijn ½ a 1 cent gedaald, ten gevolge van de rijzing van den wissel; ook zijn de laatste berigten uit Europa niet gunstig voor het artikel. Men noteert 9 a 13 cs., en voor de partijen ter verzending is 10¾ à 11½ cs. besteed.

ANTWERPEN, 28 November.

KOFFIJ. 150 balen St. Domingo zijn van 31 a 31¼, en 100 balen Java tot 35 cents verkocht.

SUIKER. In ruwe is niets omgegaan; 20,000 kilo's brooden, in papier, zijn ter verzending tot diverse prijzen gekocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

HAMBURG, 26 November.

Heden zijn circa 100 last *Tarwe*, als: 127, 128 ℔ Marksche tot 153 Rx., en 128, 129, 130 ℔ dito tot 156 Rx. gekocht, dat iets lager is; de toevoeren zijn iets grooter. *Rogge* niet gevraagd: 120 ℔ Oberlandsche tot 90 a 92 Rx., 123 ℔ puike Mecklenburger tot 95 Rx. gedaan. *Garst*, bij meerderen toevoer, stil en flaauw: mout *Garst* 5 a 6 Rx.; andere soorten 10 Rx. lager *Erwten* zijn 5 Rx. lager afgegeven. *Boonen* prijshoudend. *Haver* stil. *Raapzaad* niet gevraagd *Raapolie* in deze maand 20 M. 8 à 12 sch.; op de volgende maanden 19 M. 8 sch. Rood *Klaverzaad* iets hooger; andere soorten minder begeerd.

DORDRECHT, 28 November.

Tarwe vond tot vorige prijzen geene koopers; wilde men verkoopen, dan moest men tot iets lagere prijzen afgeven; beste tweejarige konde men van f 11¾ tot f 12 koopen; van de nieuwe soorten, waarvan de aanvoer niet groot was, zijn de beste van f 10.70 tot f 10.90, en een exquis partijtje tot f 11, afwijkende van f 10½ tot f 10, en geringe van f 9½ tot f 8½ verkocht; blaauwe naar qualiteit van f 8¼ tot f 9¼; beste zomer tot f 9¾, en afwijkende van f 9¼ tot f 8¼. *Rogge* als voren; Inlandsch en Zeeuwsch zakgoed van f 7 tot f 7½, en klein Brab. van f 6.30 tot f 6½. *Garst* weinig aangevoerd, en vorige prijzen besteed; winter van f 5½ tot f 5¾, en zomer van f 5¼ tot f 5½. Voor *Haver* vond minder koopers, zijnde het nieuwe Inlandsche zakgoed van f 2.60 tot f 3 verkocht. *Paardenboonen* minder gevraagd, en konden, naar droogte en blankte, van f 5¾ tot ruim f 6 gelden. *Erwten* weinig gezocht, en vergeefs op vorige prijzen gehouden. *Boekweit* in één doen, zijnde de Bredasche voor f 196, en de Leursche voor f 195 verkocht. In *Koolzaad* is weinig omgegaan; het beste Inlandsche zakgoed is voor f 10 tot f 10.10 verkocht, en getort werd op f 312 gehouden. Inlandsch Zaai *Lijnzaad* vond meerder vraag; eerste soort van f 4.50 tot f 4.70, mindere soorten van f 3.80 tot f 4.20, en voor de Slag van f 2.80 tot f 2.90 het Dordtsche achtendeel. *Raapolie* schaarsch; op ord. conditie f 34; contant f 33; bij kleinigheden f 33¼; op 1 Dec. en op Mei 1840 werd op f 33¼ gehouden. Harde *Raapkoeken* f 63 en f 64, en zachte f 75 en f 76.

Kunsten en Wetenschappen.

Een Antwoord

OP HET ARTIKEL VAN *v. B.*,

OVER HET ARTIKEL, ENZ. (1)

(*Ingezonden.*)

> *D'ailleurs, si vous hasardez, très serieusement et très consciencieusement quelques idées qui contredisent une opinion admise jusque là sans examen, soyez surs qu'on vous traitera de la façon la plus brutale.*
>
> JULES MARUEL.

Het doet ons leed, dat de heer v. B., zoo hij zegt, en naar het schijnt, *geen* vriend van polemiek is. Wij, voor ons, zouden het niet betreuren, die uitgelokt te hebben, want de kunst kan er niet anders dan bij winnen, wanneer de strijd ridderlijk gevoerd wordt, wanneer de denkbeelden gewisseld worden, niet zoozeer met het doel om elkander te kwetsen, dan wel om de zegepraal te verschaffen aan datgene, wat men voor de goede zaak houdt.

Ons boezemt Ernst noch Molique eenig ander belang in, dan dat zij ten onzent de voorstanders, de heirvoerders, of wat ge wilt, van twee verschillende rigtingen in de kunst zijn. De eerste, die van oogenblikkelijk effect, de tweede, die van duurzame waarde. Dat wij in ons artikel gewaagden van hunnen tooi en van hun uiterlijk voorkomen, hebben wij daar ons des te minder beneden onze waardigheid geacht, omdat wij in de eerste plaats voor ons *eigen* gevoelen optraden, zonder ons te *vermeten*, noch zelfs te *wenschen*, dat van het *algemeen* uit te drukken, maar vooral omdat wij dat geheele uitwendige voorkomen meer of min onafscheidelijk meenden te zijn van den geest, waarin zij hunne kunst opvatteden, en aan anderen trachtten mede te deelen en duidelijk te maken.

Dat de kunst bij ons zelden een onderwerp van polemiek is, ontstaat daaruit, dat er zelden over gedacht wordt. Men vermoedt naauwelijks, dat de kunstenaar eene andere, eene hooger, eene edeler roeping heeft, dan die, van ons aangenaam en zonder veel inspanning bezig te houden. Wie dit laatste doet, en onzen geest daarbij het minste vergt, is de man van het oogenblik, is de man des volks. Wie eenige ernst onder het genot wil mengen, wie onzen smaak verfijnen, den gezigteinder van den kring onzer denkbeelden over kunst uitbreiden wil; wie niet alleen onze ooren kittelen, onze zinnen streelen, maar vooral ons hart bewegen, onzen geest verheffen wil, die is de man van het oogenblik, die is de man van het volk niet, die is de man der toekomst, die is de man van hen, die in de kunst niet een middel, maar een doel zien.

Vraagt ge mij, of deze beide rigtingen niet altijd nevens elkander bestaan hebben, en nevens elkander bestaan moeten, zoo zal ik u misschien bevestigend moeten antwoorden, maar, vraagt ge mij, of het niet wenschelijk ware, voor de beschaving in het algemeen, en voor de kunst in het bijzonder, dat de aanhangers van de eerste rigting zich meer en meer aan die van de laatste aansloten, zoo zal ik u zeker bevestigend antwoorden.

Wilt ge, dat ik u eenige namen tegen elkander over stelle, zoo zoude ik u kunnen verhalen, dat Steibelt, toen hij leefde, meer *vogue* had dan Beethoven, dat Himmel's *Fanchon* in aller mond was, toen Schubert's *Erlkönig* ter zijde werd gelegd. De nakomelingschap heeft hen gewroken.

Dit alles, en nog veel meer, en nog veel uitvoeriger, zoude ik u moeten en ook gaarne willen zeggen, indien een muzijkaal geschilpunt hier ooit zoo veel belangstelling konde opwekken, dat het de moeite van eene betamelijke polemiek waardig was. Thans echter vrees ik, of dit wel het geval zoude zijn, en ik zal mij daarom alleen bepalen tot het antwoorden op de beschuldigingen van den heer v. B. Een antwoord, dat, zoo het Z. Ed. al niet bevredigen, echter, zoo ik hoop, overtuigen zal, dat de *onzin*, de *onwaarheid* en de *aanmatiging* niet aan mijne zijde zijn.

« Ernst had een verdienstelijk kunstenaar kunnen zijn, in plaats van een' hansworst, indien hij slechts gewild had. » Zie hier den onzin, volgens den heer v. B. En zeker, het is niet in den regel! Er zijn over het geheel meer menschen, die *willen* en niet *kunnen*. Maar Ernst *kon*: dit bewijzen zijne menigvuldige gelukkige oogenblikken, zijne in vele opzigten voortreffelijke gaven: en Ernst WILDE NIET: dit bewijzen vooreerst zijne eigene uitdrukkingen, door vele achtingwaardige muzijkvrienden uit zijnen mond gehoord. Hij wist, dat zijne *tours de force* kunstjes waren; hij wist, dat geen echt kunstenaar, geen Lafont, geen Bériot, geen Spohr — om hier door namen de bravour, de melodij, en de harmonie te vertegenwoordigen — ze voor zich zelven zouden dulden, of in anderen billijken: — maar Ernst wist ook, dat ze het groote publiek behaagden, dat ze de toejuiching uitlokten, dat ze hem eenen oogst van lauweren en goud — het laatste van het beste gehalte — verschaften. Hij wist bovendien, hoe gemakkelijk die schijnbaar verbazende zwarigheden waren, wij hebben ze hem door de kleine gebroeders Engel, een paar dagen nadat zij hem gehoord hadden, allerliefst, en op ons woord, even voortreffelijk, hooren namaken: en wij durven ons beroepen op de getuigenis van alle vioolspelers, bij de verzekering, dat een halfjaar studie gelijk meesterschap kan geven. Hij wist, dat het hem mogelijk was, zoo niet nu reeds, ten minste eenmaal eenen eersten rang onder Europa's kunstenaars in te nemen: *mais il avait hâte de succès* en hij offerde willens en wetens de toekomst aan het oogenblik. Hij wist, dat hij eenmaal een vertegenwoordiger der echte, degelijke, goddelijke kunst zou *kunnen* worden, maar hij *wilde* niet, want daarvoor moest hij het succes' van het oogenblik opgeven, daarvoor moest hij zijne kunstjes afleeren, daarvoor moest hij zich toeleggen op een' breeden, krachtigen en zielvollen toon; daarvoor moest hij diep doordringen in den geest van verschillende scholen, en van verschillende componisten, en met heilige getrouwheid de tolk van hunne denkbeelden en van hun gevoel leeren zijn; daarvoor moest hij groote technische zwarigheden overwinnen en beheerschen. Dit alles zou nog jaren van ijverige en volhardende studie hebben gekost, en dan nog ware hij niet zeker geweest de gunst van het groote publiek te verwerven — wij zien het aan Molique — want dan zou hij niet meer tot het publiek hebben kunnen afdalen, maar had hij het tot zich moeten en willen opheffen. Dan had hij zijne belooning misschien moeten vinden in het getuigenis van zijnen gelouterden smaak, in het bewustzijn van het hoogste en voortreffelijkste gewild te hebben, in de ontroering van eene fijngevoelende muzijkaal beschaafde vrouw, in den handdruk, die zwijgende welsprekendheid, van een echt kunstvriend, maar de oorverdoovende toejuiching, en vooral het goud van de menigte ware hem welligt niet, ten minsten niet in die mate, ten deel geworden. Ernst wist dit alles, wij kunnen er zijne eigene woorden als getuigenis voor inroepen, en koos vrijwillig. Hij *kon* en *wilde niet.* Hij wilde niet, dat de kunst hem, zoo als Goethe zegt, de hooge hemelsche godesse ware, maar slechts eene koe, die hem melk en boter gaf, en wel zoo veel mogelijk. En waarlijk ons vaderland heeft ten zijnen opzigte de oude vermaardheid in boter en melk gehandhaafd.

En bovendien: Ernst is de eerste niet geweest en zal de laatste niet zijn, die den goeden weg had *kunnen* gaan, en niet *gewild* heeft; de eerste niet, die het schittren van een oogenblik verkoos voor een langzamer, maar duur-

(1) Bij de plaatsing van dit nader artikel, van den ons bekenden inzender, speciaal over de kunstverdienste van den heer Ernst, bepaalt zich de Redactie tot de kennisgeving, dat zij zich voorbehoudt hare eigene denkbeelden over dit aangelegen onderwerp opzettelijk te doen kennen, en de gevoelens en opgaven, in dit stuk voorgedragen, weder geheel voor rekening van den schrijver laat.

DE RED.

zamer reem. En zoo hij dus voortgaat, zal hij de eerste niet zijn, die zich in lateren leeftijd over het verwaarloozen van kostbare natuurgaven en uitmuntenden aanleg beklaagt. — Och! of hij de laatste zijn mogt: want de zegepraal der mode is de ondergang der ware kunst!

De heer v. B. ziet dus, dat ik onmogelijk den onzin voor mijne rekening kan nemen. Hij heeft bovendien, alles, wat ik hierboven aanvoerde, zekerlijk niet geweten, of niet op die wijze ingezien; anders had hij, gelijk hij zelf zegt, « de pen niet opgevat, ter verdediging van een' man, die liever een hansworst, dan een verdienstelijk kunstenaar had willen zijn. » — Hij ziet nu, dat hij regt had een oogenblik te aarzelen.

De heer v. B. heeft zich misschien geërgerd aan dien *hansworst*. Ik beken het woord is hard! Maar ik zou het op Ernst niet toegepast hebben, indien hij niet iemand van wezenlijk talent ware, die tusschen goed en kwaad wist te kiezen. Het zoude onbarmhartig geweest zijn, dien naam, b. v., toe te voegen aan de gebroeders Eichhorn, die wij vóór eenige jaren hier hadden. Men heeft de arme kinderen gezegd: studeer dat, en op die wijze, zoo zullen de menschen in de handen klappen en *bravo* schreeuwen, wanneer gij geëindigd hebt, en papa zal u morgen een nieuw pak koopen en een horologie!... Het publiek, dat de winzucht eens vaders tot het bederven en verminken van de talenten zijner kinderen aanspoort, is daarvoor verantwoordelijk; de arme knapen niet. Maar Ernst kon kiezen, en dat hij het zoo verkeerd deed, betreuren wij, betreurt ieder, die het wel meent met de kunst en den kunstenaar, die liever eene lauwerkrans dan eene kroon van klatergoud om zijn hoofd had gezien, ofschoon de laatste dan ook meer schittert. Ik beken het woord is hard, maar het is niet te hard, wanneer het toepasselijk is, en zoo daartoe nog meer bewijzen, dan de aangevoerde, noodig zijn, en de heer v. B. wat minder afkeerig wordt van polemiek, hoopen wij daarop nog eens nader terug te komen.

« Ernst offerde aan den Afgod! » leverde eene tweede beschuldiging aan den heer v. B., die van *onwaarheid*. Z. E. voert tot bewijs van het tegenovergestelde aan, dat Ernst *meest* en *liefst* stukken van Lafont en de Bériot speelde. Voor zooveel wij ons herinneren, heeft Ernst niets van Lafont, en slechts één concert van Bériot gespeeld. Het is echter mogelijk, dat wij ons hierin bedriegen; want wij hebben hem slechts drie malen gehoord, maar, dit weten wij zeker, dat hij, behalve een concert van Mayseder, het *meest* en het *liefst*, stukken van zijne eigen compositie leverde, die naast menig uitmuntend gedeelte, waartoe wij vooral de andante van het *Carnevat de Venise*, en de *elegie* rekenen, ook vrij wat hulde aan den afgod bevatteden. Eenmaal hebben wij Ernst in een privaat gezelschap, een gedeelte van Beethoven's *c.* moll quartet hooren spelen; iets, wat de heer v. B. waarschijnlijk niet gehoord heeft. Toen, waarlijk! toen offerde hij den afgod niet, en wij hebben ons, nadat wij hem later in het publiek hoorden, gelukkig geschat en bedroefd tevens. Gelukkig geschat, omdat wij het betere deel van den man hadden leeren kennen, bedroefd, omdat hij zich zelven en zijn talent zoo miskennen kon.

Ernst offerde dus wel aan den afgod; en ik kan de *onwaarheid* al weder niet voor mijne rekening nemen.

De heer v. B. beschuldigt ons ten laatste van *aanmatiging*, en wel van *hoonende* aanmatiging: omdat wij gezegd hebben: « Ge hebt van die menschen, wie de verbazing van eenige botte kinkels meer streelt, dan het glimlachje van een beschaafd man. » Wij hebben hierbij ten eerste aan te merken, dat de Zetter en de Corrector van den *Avondbode* zoo vriendelijk zijn, ons die *botte* kinkels op te dringen voor de *boeren* kinkels, die er staan moesten (gelijk zij ons eenige regels later, *overtuiging* voor *overwinning* hebben laten zeggen) (2). Wij bedoelden met deze zinsnede geen' bepaalden aanval op het publiek; maar dachten ons, in verband met de vorige zinsnede, een boeren kermis met een' grappigen potsenmaker en in tegenoverstelling daarvan een halfledige schouwburgzaal met een' geestig tooneelspeler, maar wiens geest wat fijner en moeijelijker te vatten was, en wiens toejuiching meestal slechts bestond in een glimlachje of in een' traan, terwijl de boeren knapen met gejuich en handgeklap zijnen buurman kroonden; — en er zijn menschen, voegden wij er bij, die het loon van den eerste boven dat van den laatste verkiezen. Het was geen aanval, maar slechts eene opmerking.

Indien het echter aanmatiging is, niet van het gevoelen van den heer V. B. te zijn, en dit te zeggen of te laten drukken, dan beken ik, dat ik zeer veel schijn van schuld heb. Maar behalve, dat de meerderheid — de heer V. B. meent die te vertegenwoordigen — niet altijd regt heeft, heeft ze in de kunst slechts zelden regt. Smaak is maar zelden eene aangeboren, meest altijd is zij eene verkregen gave. Hij wordt niet verkregen, dan ten gevolge van ernstig en gezet onderzoek, verstandige vergelijking, vrijmaking van vooroordeelen en gelegenheid om uitmuntende voorbeelden te zien. Juist, omdat wij het publiek die zoo noodzakelijke vergelijking tijdens het verblijf van Ernst niet konden aanbieden, hebben wij toen gezwegen, uit vreeze voor den schijn van aanmatiging; thans, nu Molique dáár was, nu ieder kon oordeelen en vergelijken, en een gedeelte van het publiek, en, zoo wij meenen, niet het onbevoegdste gedeelte, dit deed, thans meenden wij, was het geschikte oogenblik dáár, om op Ernst nog eens terug te komen.

Wij hebben toen, zoo wij meenden, den Keizer gegeven, wat des Keizers is. De heer v. B. heeft ons daarom gelieven aan te vallen. Wij hebben thans, zoo wij hopen, nader bewezen, wat wij in het eerste opstel aangevoerd hebben, en vleijen ons dus, dat de *aanmatiging* en vooral de *hoonende aanmatiging* stellig niet aan ons te verwijten is.

De heer v. B. is ten slotte hoogst ongelukkig in de vergelijking aan het einde van zijn stuk, en wij verzoeken hem dringend in Stuart's *Romeinsche Geschiedenissen* nog eens den intogt van den een' of anderen veldheer na te slaan en te herlezen. Het waren geene *gemeene slaven*, die de veldheeren bij hunnen zegepralenden intogt met spot en schimp achtervolgden; integendeel, Heer v. B.! het waren de soldaten zelve, zij, die de overwinning hadden helpen bevechten: en het geschiedde, om den veldheer nederig te houden en te verhoeden, dat te groote eerbewijzing hem het hoofd niet deed duizelen, en hem niet voor het vaderland, dat nog zoo veel van hem te eischen, en nog zoo veel van hem te verwachten had, deed verloren gaan. — Och! of de bewonderaars van Ernst het voorbeeld der Romeinsche soldaten hadden gevolgd, dan zouden zij vrije mannen geweest zijn als deze, en geene slaven. — Wij zullen het epitheton van den heer v. B. er af laten! — Of wist de heer v. B. niet, dat slaven alleen den moed hebben om te bewonderen en niet om te berispen.

Doch het is reeds meer dan te veel. — Wij eindigen met te herhalen, dat wij polemiek wenschen, mits in het belang van de kunst, en dat wij hopen die te voeren met dezelfde edelmoedigheid, waarmede ze tegen ons gevoerd wordt. H.

(2) Deze vergissing is aan onduidelijk schrift te wijten.

CONCERT van den Heer T. DÖHLER.

Wanneer de bekwame toonkunstenaar zijn snarentuig bezielt en beheerscht, de rijkste melodijen en de verhevenste modulatiën schept, en daarbij niet alleen ons oor streelt, maar tevens ons hart aandoet en ons gevoel veredelt, dan voorwaar is bewondering eene behoefte en de geestdrift vindt geene woorden om de indrukken van het diep getroffen gemoed te openbaren. Inderdaad welke taal, hoe rijk ook, is in staat den juisten invloed, welken het talent van dezen of genen meester in de kunst uitoefent, naar behooren te beschrijven? Hoe vaak vervalt men hierdoor in het overdrevene, uit vrees van niet genoeg te zeggen; terwijl men van den anderen kant, door gebrek aan woorden, maar al te dikwerf tot ongerijmdheden overslaat, of ook aan de muzijk denkbeelden verbindt, die daarmede onbestaanbaar zijn.

Bij de beschouwing van de vele en verdienstelijke kunstenaars, die in de laatste dagen hunne begaafdheden alhier aan den dag gelegd hebben, en bij de welverdiende hulde, die hun bij die gelegenheden zoo ruimschoots is toegebragt, zal men veelligt onze woorden van partijdigheid verdenken, als wij verklaren, en dit naar het schier eenparig oordeel van alle bevoegde kunstregters, dat de heer Döhler een talent van den eersten rang op de piano bezit.

Eene diepe stilte vervulde de zaal van den Hoogduitschen Schouwburg, bij het optreden van den jeugdigen, en zoo bescheiden kunstenaar. De voordragt van verschillende stukken, waaronder eene fantaisie, op de thema's van *Anna Bolena*, en eene groote fantaisie op die van *Willem Tell*, bragten reeds eenen bijkans onbeschrijfelijken indruk op het verzamelde publiek te weeg, hetwelk, naar wij opmerkten, in vele opzigten de meeste bevoegdheid had tot beoordeeling van het talent van den kunstenaar. Maar de uitvoering van zijne études en nocturnes, waarbij de uitmuntende pianist met eene vaardigheid, vlugheid en juistheid, welke alle verbeelding overtreffen, de moeijelijkste passages op de meesterlijkste wijze wist te boven te komen, deed bij de opgetogen toehoorders eene geestdrift ontstaan, zoo als wij maar zelden bijwoonden. Als met eenen tooverstaf, wekte zijn spel beurtelings de meest tegenovergestelde gewaarwordingen op; dan eens stemde hij zijne verrukte toehoorders tot stille aandoening, dan weder ontwrong hij aan het stroefste gelaat een' glimlach van genoegen; in één woord, zijn stout, krachtig en bevallig spel verwierf hem de uitbundigste toejuichingen, en de eer der terugroeping viel hem te beurt.

Wie nog mogt twijfelen aan de geschiktheid der piano, om in het gemoed de treffendste indrukken te weeg te brengen, die ga den heer Döhler hooren, en hij zal alsdan met ons moeten erkennen, dat de kunst zich dagelijks uitbreidt, en geheel aan hare hooge bestemming beantwoordt, vooral wanneer zich aan hare dienst priesters wijden, zoo als de heer Döhler.

Ook mad. Marinoni, de heeren Stoll en van Hove droegen ieder op hunne eigenaardige wijze mede, om den luister van dit concert te verhoogen. Hunne bekwaamheden zijn te wel bekend, dan dat wij daarover behoeven uit te weiden.

Zaturdag, den 7 December, zal, naar wij vernemen, de heer Döhler een tweede Concert geven.

Advertentien.

(4516) **STOOMPAKET-VAART**
TUSSCHEN
Rotterdam en Londen.

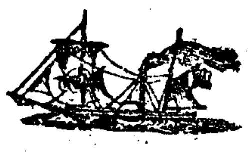

De STOOMPAKETTEN der *General Steam Navigation Company*, in dienst van het *GENERAL POST OFFICE*, te *Londen*, vertrekken

van *Londen*. Elken Woensdag en Zaturdag, des morgens ten 7 ure.

van *Rotterdam*. Woensdag 4 Decemb., des morgens ten 9 ure. Zaturdag 11 Decemb., des morgens ten 11 ure.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten
W. SMITH en P. A. VAN ES.

(4517) **Diligence-Berigt.**

De Ondernemers der DILIGENCE-DIENSTEN, onder de Firma van L. VAN KOPPEN, D. W. VELDHORST & C°., en die onder de Firma van J. VAN DER HAGEN & DE WED. J. J. QUINTERNE, brengen bij deze ter kennisse van het geëerde Publiek, dat zij zijn overeengekomen, om, te beginnen met 1 December 1839, hunne Diligence-Diensten tusschen Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage en Alkmaar, zoo veel mogelijk in Correspondentie te brengen, en wel in voege als volgt:

Men zal met de Diensten, welke des morgens ten 7½ en des namiddags ten 4½ ure van Amsterdam, en des morgens en 's avonds ten 11 ure van Rotterdam vertrekken, met welke Diensten men Plaatsen zal kunnen nemen en Goederen verzenden naar Alkmaar en geheel Noord-Holland, zoodat de 4 hier boven genoemde Diensten onmiddellijk in verband staan met de 2 Diensten, die des morgens ten 9 en des namiddags ten 6½ ure van Haarlem naar Alkmaar vertrekken; wederkeerig zal er des morgens ten 8½ ure eene Diligence van Alkmaar naar Haarlem, en des namiddags ten 3 ure eene dito naar Haarlem, Leiden, 's Gravenhage, Delft en Rotterdam vertrekken.

(4518) De *Permanente Commissie* uit het AMORTISATIE SYNDICAAT verwittigt den Belanghebbenden:

1°. Dat, ingevolge Artikel 4 van 's Konings Besluit van den 21 April 1824, N°. 80, en naar luid van den inhoud der Obligatiën, uit de geldleening, ten behoeve van de *Zuid-Willemsvaart* gedaan, op *Maandag den 2 December aanstaanden*, des Voormiddags ten *elf* Ure, in het *Locaal van het Amortisatie Syndicaat*, in het openbaar, en ten overstaan van Gedeputeerden uit de Permanente Commissie, zal worden bewerkstelligd, de Uitloting van de, *met 1°. Januarij* 1840, losbare *honderd en vijftig* Obligatiën als voormeld, elk à *f* 1,000, alzoo te zamen een Kapitaal van *Honderd Vijftig Duizend Gulden* uitmakende.

2°. Dat mede, ingevolge Artikel 9 van het bij 's Konings besluit van den 26 Januarij 1824, N°. 60, vastgesteld berigt der geldleening, ten behoeve van het *Zederik Kanaal* gedaan, op *Maandag den 9 December aanstaanden*, des Voormiddags ten *Elf* Ure, in het voorschreven Locaal, mede in het openbaar, en ten overstaan als voren, zal worden bewerkstelligd, de *uitloting* van *Twee honderd stuks Obligatiën*, uit evengemelde geldleening, elk à *f* 500, alzoo te zamen uitmakende een kapitaal bedrag van *Honderd duizend Gulden*, en welke insgelijks *met den 2 Januarij* 1840 losbaar zullen worden; zullende de uitgetrokken Nommers, terstond na de respectieve Uitlotingen, nader worden bekend gemaakt.

AMSTERDAM, den 12 November 1839.
De Permanente Commissie voornoemd,
C. H. VAN GRASVELD, *Voorzitter*.
NOËL SIMONS, *Lid en Secretaris*.

Prijsvermindering van Nieuwzilver.

Het is met genoegen, dat het (4519)
VERKOOPHUIS op den Vijgendam, en het
ENGELSCHE MAGAZIJN, op den Nieuwendijk, N° 228,
hunne geëerde Begunstigers berigten, dat, ten gevolge van aanzienlijke nieuwe toezendingen, de Prijzen der verschillende Voorwerpen van dit zoo bruikbaar en schoon METAAL, op de hieronder aangegeven Merken, verminderd zijn:

EETLEPELS, Hollandsch fatsoen.	pr. stuk	45 c.	pr. Doz.	*f* 5.—.
VORKEN, do. do.	»	45 »	»	» 5.—.
EETLEPELS, Engelsch fatsoen.	»	45 »	»	» 5.—.
VORKEN, do. do.	»	45 »	»	» 5.—.
THEELEPELS, Hollandsch fatsoen	»	20 »	»	» 2.25.
Do. Engelsch fatsoen	»	17½ »	»	» 2. .
Kleine LEPELS voor Liqueurglaasjes.	»	17½ »	»	» 2.—.
TERRINE-LEPELS				» 3.—.
VISCHMESSEN, fraai bewerkte				» 3.25 en *f* 5.
SAUSLEPELS.				» 0.80.
BOTERMESSEN.				» 0.80.
SUIKERSTROOIJERS.				» 0.85.
THEESCHEPJES				» 0.30 en 40 c.
PATENT-POTLOODEN, nieuwe modellen.			van	» 0.50 tot 125

(4520) ***Au Musée des Modes.***

Trappen van de Beurs, 108.

D. SANCERY, de *Paris*, Mr. Tailleur, a l'honneur d'annoncer au Public, qu'il vient de recevoir de *Paris*, *Louviers*, *Sedan* et *Lyon*, un choix distingué de draperies et de nouveautés. Son atelier de confection, composé d'ouvriers, qu'il a fait venir de *Paris*, ne laisse rien à desirer, et ses prix sont très moderés.

(4521) **Avis aux Dames.**

Mme. SANCERY, Mde. de Modes, arrivant de *Paris*, avec un Assortiment de Chapeaux, Bonnets, etc., d'un Goût Exquis, a l'honneur d'informer le Public, que l'on trouvera chez elle une Grande Variété de Modelles, et dans les plus belles qualités. Elle se chargera aussi des commandes que l'on voudra bien lui faire, Chapeaux, Bonnets de Soirée, Négligé, de Deuil, Mantilles, etc., etc.

Escalier de la Bourse, 108, *au 1er. Apartement*.

(4522) EENE SOM VAN 1,000 GULDEN

Wordt TER LEEN gevraagd, tegen securiteit van eene Levensverzekering voor het Kapitaal, met eene *driemaandelijksche Aflossing van f* 100, en tegen eene *Jaarlijksche Rente* van 6 pCt. voor de geheele Som; de Aflossing en de Rente onder behoorlijken Borgtogt.

Adres, liefst met geteekende Brieven, onder Lett. X. X., aan het Bureau van den *Avondbode*.

(4523) Uitgegeven bij den Boekhandelaar IMMERZEEL AMSTERDAM, en bij zijne Correspondenten verkrijgbaar geste

I. ROSAMUNDA; *Romantisch Dichtstuk*, door W. J. HOFDIJK. Titel vignet, ... *f*

II. STALEN VAN GEESTIGEN SCHRIJFSTIJL *van* PAUL LOUIS COURIER; verzameld door J. IMMERZEEL JR., met Titel-vignet, »

III. JOSE, een *Verhaal*; door N. BEETS, 2de *druk*, met een Titel-vignet, door H. W. COUWENBERG, ... »

IV. GEDICHTEN, *bijzonder voor de* DECLAMATIE, verzameld uit voorname hedendaagsche Dichters, en ten deele vervaardigd door J. IMMERZEEL JR.; met staalplaten, en twee, in navolging der Handschriften, op koper gegraveerde Gedichten van Mr. *W. Bilderdijk* en *Vrouwe K. W. Bilderdijk*, in net karton gebonden, ... »

Allerbijzonderst geschikt tot geschenken bij school-examens.

V. Hetzelfde Werkje, zonder platen, voor schoolgebruik, 2de *druk*, »

Van deze editie wordt op vele notabele Scholen gebruik gemaakt tot oefening in het kunstmatig lezen.

Schouwburgen, Concerts
EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag den 30 November: OTHELLO, OF DE MOOR VAN VENETIE, spel, in drie Bedrijven, naar het Hoogduitsch, door den Heer *J. F. iofski*; Muzijk van *Rossini*; en waarin de Heer *Julius Miller* de rol *Othello* zal vervullen. Gevolgd door: EEN DIVERTISSEMENT, gem door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, en waarin d eerste Sujetten zal worden gedanst.

Ten half zeven Ure op het Toone

THÉATRE FRANCAIS,
Sous la direction de Mr. BAUDOT.
(N°. 26 l'Abonnement.)

Samedi 30 Novembre 1839. ROBERT LE DIABLE, Grand Opéra Actes. *On commencera à 6 heures précises*

En attendant: La reprise de LA JUIVE.

A l'Etude: LUCIE DE LAMMERMOOR, Grand Opéra en 4 Actes *Donizetti*.

GRAND CONCERT D'ADIEU,

Mercredi 4 Decembre 1839, donné par Mad. DULCKEN, Pian S. M. la Reine d'Angleterre.

Première Partie.

1. Ouverture à grand Orchestre (*Guillaume Tell*), de *Rossini*.
2. Duo de *Mercadante*, chanté par Mad. *Fink-Lohr* et Mr. *Bel*
3. Dernier grand Orchestre, de *Mendelssohn* (executé pour la p fois à Amsterdam), executé par Mad. *Dulcken*.
4. La Ballade *le Moine*, de *Meyerbeer*, chantée par Mr. *Belm*
5. Fantaisie, pour le Cor Chromatique, composée et exécutée p *Mayer*, premier Cor de S. A. le Duc de Nassau.
6. Variations Brillantes, sur un Air de *Bellini*, arrangées par *brenner* et exécutées par Mad. *Dulcken*.

Deuxième Partie.

7. Ouverture, de *C. M. von Weber*.
8. Grand air, de *Rossini*, chanté par Mad. *Fink-Lohr*.
9. Notturno de *Doehler*, et Andante de *Thalberg* (nouveau), par Mad. *Dulcken*.
10. Fantaisie, pour le Cor, composée et executée par Mr. *Mey*
11. *La Nonne Mourante*, Musique de *A. Garret*, et *La Ro* mance, de Mlle. *Puget*, chantées par Mad. *Fink-Lohr*.
12. Fantaisie et Variations pour le Piano (solo), de *Herz*, exe Mad. *Dulcken*.

On commencera à 7 heures préc

Prix des Places. Premier Rang *f* 3. — Parterre *f* 2. — Rang *f* 1.50 — Troisième Rang *f* 1. —

On pourra se procurer des Billets chez Mrs. THEUNE et Co., M de Musique, Kalverstraat, et le 3 et 4 Decembre au Bureau de du Théâtre Français.

***Salon des Variétés*, in de Ne**

Zaturdag den 30 November 1839. (*verzochte voorstelling*) De LUSTIG, DEURWAARDER LIEDJESDICHTER, Vaudeville, in twee Bedrij hetzelve: DE VROUWEN SOLDATEN, OF DE SLECHT VERDEDIGDE V Blijspel met Zang, in één Bedrijf, met eene expresselijk daartoe v digde Ouverture en Marsch, gecomponeerd door den Heer *Halberst*

De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zal worde genomen.

Aanvang ten 7½ Ure. JR. DUPOR

GROOT FRASCATI.

Zondag den 1 December 1839. Buitengewoon Groote SOIRÉE CALE, *Vocaal* en *Instrumentaal*, KOOREN uit *Het Feest der* ders, van *G. A. Brockhuijzen Jr.*, KOOR uit de Opera *Die Bergk* van *A. Berlijn*, *op Verzoek:* KOOR uit de Opera *Oberon* en KOO de Opera *Der Vampyr*, *Paulona*, GALOP van *O. Präger*, enz. Programma. *Aanvang ten 7½ Ure*

HOOGDUITSCHE SCHOUWBURG.

Groot Vocaal en Instrumentaal Con

van M. J. EDERSHEIM,
Op Dingsdag den 3den December 1839.

PROGRAMMA.

Eerste Afdeeling.

1. Ouverture, uit de Opera *la Vestale*, van *Spontini*.
2. Fantaisie voor de Viool, van *Kalliwoda*, uit te voeren door Concertgever.
3. Aria uit de Opera *le Serment*, van *Aubert*, te zingen door *Hébert-Massy*, eerste Zangeres aan het Fransche Tooneel
4. Groote Fantaisie, op Thema's uit de Opera *I Puritani*, van *brenner*, uit te voeren door Mad. *Dulcken*, Pianiste van Koningin van Engeland.
5. *Le Moine*, Ballade, van *Meyerbeer*, te zingen door den Heer eersten Zanger aan het Fransche Tooneel te 's Hage.

Tweede Afdeeling.

1. Ouverture uit de Opera *der Vampyr*, van *Lindpaintner*.
2. Aria uit de Opera *le Châlet*, van *Adam*, te zingen door *Hébert*.
3. Elégie, van *Ernst*, uit te voeren door den Concertgever.
4. Variatiën, van *Rode*, te zingen door Mad. *Hébert*.
5. Duet Concertant, voor de Piano en Viool, van *de Bériot en Osb* op Thema's uit de Opera *Guillaume Tell*, uit te voeren door *Dulcken* en den Concertgever.

Prijzen der Plaatsen Balcon en Amphitheater *f* 3. — Loge; Parterre Gallerij *f* 2. —

Aanvang ten 7 Ure.

NB. De Entrée-Billetten zijn verkrijgbaar bij de Heeren THEUNE en Muzijkhandelaars, in de Kalverstraat, alsmede aan het Bu van den Schouwburg, alwaar tevens de plaatsen te bespr zijn, op den 2 en 3 December.

OP ZATURDAG den 7den DECEMBER 1839:
Een Tweede
Vocaal en Instrumentaal Concert
VAN DEN HEER
THEODORE DÖHLER.

Het Programma zal nader bekend gemaakt worden.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITRUYS, VERANTWOORDELIJK

GEDRUKT BIJ A. ZWE[illegible]